

JOSIP VANDOT

KEKEC
NAD SAMOTNIM
BREZNOM

Bird Publisher, 2012

O tej e-knjigi

Naslov izvirnika:

Kekec nad samotnim breznom
Josip Vandot

Josip Vandot, 1924
Copyright © Bird Publisher, 2012

Založba:
Bird Publisher
DP, založništvo, d. o. o., Levčeva ulica 13, 1234 Mengeš

E-pošta: info@bird-publisher.com
www.bird-publisher.com

Za založbo: Damjan Plut
Oblikovanje: Grafiza

E-knjiga narejena: novembra 2012

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-93-32

VANDOT, Josip, 1884-1944
Kekec nad samotnim breznom [Elektronski vir] / Josip Vandot. - El.
knjiga. - Mengeš : Bird Publisher, 2012

Način dostopa (URL): <http://www.bird-publisher.com/>

ISBN 978-961-279-516-0 (pdf)
ISBN 978-961-279-517-7 (mobi)
ISBN 978-961-279-518-4 (ePub)

264385024

Avtorske pravice in licence

Vse pravice pridržane. Nobenega dela te knjige ni dovoljeno reproducirati, prenašati ali uporabljati v izvorniku ali v prevodu v kakršni koli obliki in s katero koli tehniko, elektronsko, mehansko, s fotokopiranjem, snemanjem ali s katerim koli sistemom za shranjevanje, obdelavo in prenos podatkov brez pisnega dovoljenja založbe.

Ta e-knjiga je namenjena vaši osebni uporabi. Ni je dovoljeno prodajati naprej ali podariti drugim osebam.

Če bi želeli to e-knjigo podeliti z drugo osebo, prosimo kupite dodatni izvod te e-knjige vsaki osebi, kateri bi jo radi podarili.

Če berete to knjigo, a je niste kupili ali ni bila kupljena za vašo osebno uporabo, potem bi bilo dobro, da bi si kupili vaš lasten izvod te e-knjige. Zahvaljujemo se vam, ker upošteвате in spoštujete avtorsko delo vseh sodelujočih avtorjev in založbe.

Vsebina

1.....	6
2.....	13
3.....	20
4.....	25
5.....	31
6.....	37
7.....	43
8.....	49
9.....	54
10.....	59
11.....	64
12.....	70

1

Strmel je Kekec tisti dan in se je čudil. Kar debelo je gledal in ni mogel verjeti. Bilo je pa tudi vse tako čudno in strašno, tako strašno, da Kekec niti vsega ni mogel doumeti. Zato pa je kar stal pred pastirjem Mišnjekom in ga je gledal, samo gledal. Pastir Mišnjek je zrl na Kekca s svojimi drobnimi, zvitimi očmi. Njegova dolga, sključena postava se je sključila še bolj, in krog usten mu je zaigral škodoželjen posmeh.

Z roko je pogladil pastir Mišnjek svoje osivele, ščetinaste brke. Dolgo, okovano palico je zasadil v zemljo in se je zarežal še enkrat. Udaril je Kekca po rami, prav pošteno ga je udaril, da se je Kekec stresel in je stopil korak nazaj. – »Pa mi ne verjameš, Kekec? Ha?« je vprašal pastir Mišnjek prav resno. »O, ti si nepridiprav, velik nepridiprav! Zato mi pa nočeš verjeti ... A rečem ti, Kekec, da se boš še danes praskal za ušesom in boš mislil na pastirja Mišnjeka. Če nisi še nikoli v življenju javkal, boš pa danes. Javkal boš tako, da se ti bodo smejale vse divje koze in srne in jeleni in lisice, kolikor se jih klati in šopiri po Mali Pišenci ... Ali mi verjameš, Kekec? Ha, ali mi verjameš? Še enkrat te vprašam, Kekec! Pa bo prepozno. Kekec – hej, prepozno, če mi nočeš zdaj verovati ...«

Kekec ga je gledal in je molčal, samo molčal. Toda naposled je stresnil z glavo in je zamahnil z roko. Pa se ni več čudil in tudi strmel ni več. »Stric Mišnjek!« je izpregovoril pogumno. »Ali mislite, da imate našo Tinkaro pred sabo? Hej, hej! Naša Tinkara se prestraši vsake miške, če zvečer zacvili kje tam v kotu ... A mene ne preplaši miška, mene ne preplaši vsak strah, ki je na sredi votel, na straneh ga pa nič ni. Stric Mišnjek, vi govorite, a vaše besede so kakor tisti strah, ki se ga boji naša Tinkara ... O, saj vam ne verjamem. Lepo pojdem po tej stezi skozi Malo Pišenco. Pa še na misel mi ne pridejo strahovi, ki ste mi o njih ravnokar pripovedovali. Še koga drugega se nisem ustrašil, pa bi se bal vaših strahov? Stric Mišnjek, hej, stric Mišnjek! Kar po brkih se pogladite, pa pojdite strašit koga drugega! Veste, Kekec ima druge skrbi v glavi in druge muhe, ki so več vredne nego vaši strahovi ... Stric Mišnjek, kar lepo pasite živino! Jaz pa grem naprej po stezi in bom prepeval vso pot. Pa brez zamere, stric Mišnjek!«

Kekec je zamahnil še enkrat z roko. Zavihtel je svojo dolgo, z ostro konico okovano gorsko palico. Zavriskal je na glas, da je jeknilo stoglasno med divjimi, s snegom pokritimi skalami, ki so kipele vsepovsod v jasno nebo. Potem pa se je obrnil in je odšel po stezi, ki je držala med gostim rušjem tja dol, kjer je zelenel smrekov gozd. Pot je bila peščena in se je v početku vila tik pod gladkim skalovjem strmega, visoko v nebo kipečega snežnika. Stokrat je stopil Kekec po tisti stezi. Nenadoma pa se je ustavil in se ozrl na pastirja, ki je stal sredi trate tam doli in mu je žugal z roko. Kekec se je zasmel na ves glas, pa je zavpil: »Stric Mišnjek! Ali slišite? Svojim kravam in teličkom pripovedujte o strahovih! Svoje ovce in bicke plašite z medvedi in škrtati, ki domujejo po Mali Pišenci! Pa tudi to jim povejte, da se jih Kekec ni bal, resnično se jih ni bal ... Hej, stric Mišnjek! Ali slišite?«

Pastir tam doli je zažugal še enkrat z roko. Zakrohotal se je, se obrnil in je izginil kar hipoma v goščavi, in Kekec ga ni videl več ... »O, glej ga, glej!« je godrnjal Kekec, ko je stopal nalahko po stezi proti smrekovemu gozdu. »Tega Mišnjeka poglej! Pa me je hotel prestrašiti in oplahiti! Sto škratov mi je opisal in naslikal; sto škratov, ki se lové po Mali Pišenci in odrežejo ušesa in nos vsakemu dečku, če ga ujamejo ... Pa o medvedih mi je pravil, ki se jih najmanj deset skriva tam doli med skalovjem Male Pišence. In o risih in volkodlakih se mi je nekaj lagal ter o divji mački, ki ima dvanajst glav in trideset krvavih šap ... Verjel bi vam, stric Mišnjek, če bi bil naša Tinka-

ra, a ne Kekec. Pa če bi bilo tudi res, vseeno bi šel skozi Malo Pišenco. Ha, namenil sem se enkrat tako in zaradi tega ne odstopim od te steze, resnično ne odstopim! Pa naj strašijo škratje in medvedi in risi in divje mačke! Saj se ne bojim, ne bojim! In čemu bi se bal, hej, čemu?»

In Kekec se zares ni bal. Ker se je bil že odločil za to pot, ni hotel iti po drugi. Že zjutraj doma se je odločil za to pot, ki po njej še ni šel nikoli. Poslali so ga od doma, da gre pogledat visoko tja v gorovje po živini, ki jo pase pastir Mišnjek vse poletje na planinah. In Kekec je šel in je sklenil že tedaj, da se vrne domov skozi Piščenico, koder še ni nikdar hodil. Pa je našel živino in tudi pastirja Mišnjeka je našel. In bilo je vse zdravo in bilo je vse v redu. Zato pa se je napotil nazaj proti domu. Pastir Mišnjek mu je pripovedoval strahote o Mali Pišenci, da bi ga odvrnil od te poti. A Kekec je spoznal, da se pastir Mišnjek samo norčuje in ga v svoji norčavosti samo plaši. Zato mu ni verjel, pa je kar stopil na stezo in šel po njej, da vidi tam doli krasoto in strahoto, ki toliko o njej pripovedujejo ljudje v dolini.

»Hej, Mišnjek!« se je posmejal Kekec, ko se je vedno bolj bližal temnemu smrekovemu gozdu. »Pa je res mislil, da sem Tinkara in bom pobegnul kakor zajček, če mu pokažeš pest. O, naj pride mačka s krvavimi šapami; medved naj pride in pridejo naj škratje in risi – ne bojim se jih! Saj nisem storil še nikomur nič žalega. A če ravno hočejo, no, naj me pa! Saj imam palico; a na koncu palice je železna ost, ki kaj nemilo prasne; mogoče še bolj nemilo prasne kakor pa divja mačka s svojimi tridesetimi šapami ... Videli bomo, hej, videli ...«

Kekec se je še enkrat posmejal in je stopil v mračni gozd. Pot je držala naprej in naprej in je bila dobro izhojena. Kekec je spoznal, da je to živinska pot, ki ga povede do velikega studenca, kamor hodi živina, da si pogasi žejo. Krog in krog so mirovale visoke, stoletne smreke. Njihove veje so bile obrasle z dolgimi, sivkastimi lišaji, ki so pokrivali tudi široka, smolnata debela. Gluha tišina se je razprostirala nad gozdom. Slišale so se samo Kekčeve stopinje in ropotanje njegove palice, ki jo je vlekel za sabo.

Sonce je gledalo z visokega neba na ta gozd in ga je razžarjalo s svojimi žgočimi žarki. Prijeten vonj po smoli in smrekovem lubju se je širil naokrog, da se je Kekca polastila vesela razigranost. Pa si ni mogel kaj – kar zavriskal je in je pričel peti radostno pesem. Čvrsto je stopal po gozdu in je pozabil na pastirja Mišnjeka, na medvede in na škrate in volkodlake. Še na misel mu niso prišli več strahovi. O, Kekec je mislil samo na svoje pesmi, ki so mu tako veselo prihajale iz grla in so se razlegale vsepovsod po prostranem zagorskem gozdu. Dospel je do velikega studenca, ki je izviral izpod ogromne skale tamkaj na prostrani trati, in sedel na kamen kraj studenca. Iz nahrbtnika si je vzel prigrizek, ki mu ga je bila dala mati za na pot. Zadovoljno ga je použil in se napil hladne studenčnice, nato pa je vstal in se napotil naprej. A steza ni bila več tako dobro izhojena; bila je tako ozka, da se je komaj razločevala in je zavila navkreber po strmini. A Kekca to ni vznemirilo niti najmanj. Čvrsto je stopal dalje in se opiral na svojo palico. Hipoma je prenehal gozd in Kekec je zagledal pred sabo nizko rušje, ki se je raztezalo tik do belega skalovja orjaškega snežnika, vzpenjajočega se visoko v soncu. Kekcu so se zasvetile oči, ko je zagledal tisto strmo, snežno goro. »To je Mojstrovka,« je dejal in se je razveselil. »Ravno pod njo sem in zdaj bom kmalu v Mali Pišenci. Še pol urice, samo še pol urice ...«

Ozka steza je zavila na desno med grbavim rušjem. Od vsepovsod je zadehtelo s prijetnim vonjem; zakaj vse skale, ki so ležale razmetane med nizkim grmovjem, so bile pokrite z rdečim ravšjem. In ravšje je dehtelo in njegov vonj je raznašal vseokrog lahen vetrc, ki je vel sem doli z zmrznjenih snežišč. Sonce se je smejal s čistega, modrega neba in tiha radost se je razprostirala po vsem širnem zagorskem svetu ... Kekec je prepeval vedno glasneje in je vriskal, samo vriskal in prepeval. Steza je držala spet navzdol in Kekec je videl pod sabo samo zeleni gozd, ki se je ši-

ril daleč daleč v nedoglednost. Od nekod je prihajalo neko čudno, zamolklo šumenje in Kekcu se je zdelo, da vrši mogoče tam doli nad gozdom silen veter in pripogiblje težke vrhove orjaških smrek. Toda motil se je. Nenadoma je obstal tam gori na višini in se ozrl podse. Rušje se je bilo razmaknilo in pod Kekcem je zazijal globok prepad. Navpična skala se je dvigala visoko visoko iz prepada in vrhu te skale je stal zdaj Kekec. Videti ni mogel dna prepada; samo razpenjeno vodo je videl, ki je bruhala tam iz srede skale in je padala bobneč in hrumeč v globoki prepad. Od tam pa je drvela srdito po ozki soteski med divjimi skalami, ki so jo ovirale na obeh straneh. A voda se je zajedala v skale in je hrumela dalje – preko skal, preko proda, preko zelenih tolmunov.

»Hej, hej!« je zavpil Kekec. »To je pa že Mala Pišenca ... Glej, tam sredi skale izvira in hrumi po soteski. Pa sem prišel tako hitro semkaj? No, kdo bi si bil mislil. – Še dobro uro bom hodil po tej soteski, da pridem v dolino ... Joj, pa kako lepo je tukaj! In divje je tudi, da bi se skoraj bal, če bi ne bil Kekec. Tinkara bi kar sedla od samega strahu. Oči bi si zakrila, pa bi se potrkljala v prepad kakor frnikula v luknjico. Joj, jojmene – naša Tinkara! Pa zakaj jo je strah? Saj še nikoli ni videla strahu, kakor ga tudi jaz še nisem videl nikoli. Hm, čudno – resnično čudno ...«

Kekec se je posmejal in je šel mirno nad strašnim prepadom. Steza je krenila onkraj jarka na levo pod visoki razdivjani gorski potok. Hladno je bilo v tej soteski, zakaj sonce ni moglo sijati semkaj, ker so mu zapirali pot v sotesko visoki grebeni razdrtih, skalnih gor. Žive stvari ni srečal Kekec nikjer. Samo enkrat je zagledal plašnega gorskega zajca, ki je drvel preko steze; in samo enkrat je vzplahotal nad njim velik, krasen ruševac in je izginil v visokih vrhovih temnih borovcev. Kekec je žvižgal in je stopal čvrsto naprej in se je čudil, da je pot tako lahka in zložna.

Toda kmalu je bilo konec lahke poti. Onkraj borovega gozda je prišel med gladke skale, ki so se vzpenjale od samega proda pa do nebotične višine na obeh straneh ozke soteske. A Kekec se ni ustrašil. Kar lepo je plezal naprej med skalami in je skakal preko jarkov, ki so rezali na več mestih skalovje. O, Kekec je bil vaje takih potov, pa se še zmenil ni za nevarnosti, ki so prežale nanj vsepovsod po strmih skalah. Kekec se je samo namuznil in nasmejal, ko je zagledal nevarnost pred sabo ali pod sabo. Splazil se je urno preko težavnega mesta, kakor bi trenil – »Hehe!« je dejal tedaj Kekec. »Da me ulovi zdaj škrat, pa me lahko izpremeni v divjo kozo. Nič se ne bojim, pa če me tudi začara v divjo kozo. Saj znam plezati – bolj znam plezati kot rajnka Keza. A Keza je bila koza, da je ni enake med vsemi Prisankovi pošteno prekanil ...«

Kekec se je hotel še nekaj hvalisati. A tedaj je nenadoma začul nad sabo hripav glas, ki se je razlegnil neprijetno po ozki soteski. Kekec se je začudil in se je ozrl okrog sebe. A nikjer ni videl žive stvari. Tisti hripavi glas je zavreščal še enkrat, še dvakrat, še trikrat. Tedaj pa je Kekec pogledal v višavo in nekaj mrzlega ga je streslo po vsem životu. Nad sabo je zagledal veliko, črno ptico, ki je krožila nad sotesko in se je spuščala navzdol in je pri vsakem krogu presunljivo kriknila.

»Ovbe!« je izpregovoril Kekec, ko je zagledal tisto veliko, črno ptico. »To je orel in kroži ravno nad mano. Kremplje ima hujše nego mačka, ki mi je o njej pravil pred dobro uro sam pastir Mišnjek. In kljun ima – ovbe, strašen kljun ima ... Zagledal me je, pa me nemara pograbi ... Kaj ni to eden izmed strahov, ki mi je o njih pravil pastir Mišnjek? Ovbe, resnično ... Pa kako bi napravil, da bi zbežal orlu? Kako bi napravil?«

Kekec je obsedel na skali. Stisnil se je v dve gubi, pa je gledal orla, ki se je spuščal vedno niže. Že je slišal šumenje širokih kril in že je mislil, da šine zdaj pa zdaj orel bliskoma do njega in ga pograbi z ostrimi kremplji. A Kekec se je tedaj kar zasmel. Naglo se je ozrl krog sebe in je skočil preko skale in se potuhtil. Sedel je v ozkem žlebu in je držal okovano palico v rokah. Kakor mačka je gledal orla, ki je bil že nizko, zelo nizko in je plahotal z ogromnimi perutnicami. Kekec pa je stiskal ustna in roka, ki je držala palico, se mu je tresla komaj vidno ... Kar nenadoma je

šinil orel do skale in je zavreščal, da se je Kekec kar stresel. Prhutajoč je obstal nad Kekcem in je poizkušal, kako bi ga najlaže pograbil.

»Ha, kaj si prišel, razbojnik?« je zasopel Kekec in je nameril palico naravnost v orla. »He, rad bi pojedel Kekca za večerjo – o, seveda, seveda ... Če bi bil Kekec bicek – seveda ... Čakaj, zagodem ti táko, da se boš spominjal Kekca, dokler boš živ ... Čakaj, ti nemarnež! O, le počakaj, ti hudobec krivokljuni! ...«

Orel je plahutal, da se je delal veter okrog njega. A ni mogel naravnost do dečka, ki je sedel med dvema skalama in se mu je zaradi tega smejal in režal naravnost v obraz. A Kekec je že iztegnil roko in je dregnil orla z okovano in ostro palico v trdo perut. Orel je strahovito zavreščal in je hotel s kljunom zgrabiti palico, a Kekec jo je potegnil naglo nazaj. In še preden je orel dvakrat trenil s peruti, ga je zadela ostra palica drugič. Zadela ga je v prsi, da se je perje kar usulo na skalovje. Orel je kriknil od bolečine in je zaprhutal v stran. Trikrat je vzfrfotal tam, potem pa se je naglo dvignil in je plaval više, vedno više v jasno nebo.

Kekec se je splazil izza skal. Gledal je za bežečim orlom in se smejal, da se je kar tolkel po kolenih. »Ha, ali sem te?« je vpil za orlom. »O, zmikastil sem te, kakor te še ni nihče! Bolelo te bo najmanj osem dni in boš vreščal, da bodo divje koze kar skakale po skalovju. Pa se boš spominjal na Kekca in boš vedel, kdaj si ga napadel kot razbojnik ... Hehe, mislil si, da se bom potuhnil od samega strahu kot miška. Da boš samo piknil in odprl kljun, pa me požreš za večerjo. Zmotil si se, orliček, pošteno si se zmotil ... Kekec je mikastil že koga drugega, pa bi se ne upal tebe zmikastiti? Hej, orliček! Zapomnil si boš Kekca in se mu boš umaknil za devete gore ... Glejte, glejte! Pa še lepa peresa mi je pustil tu za spomin. Kar najlepše pero poberem in si ga zataknem za klobuk. Petelinje pero pa vržem v stran. Čemu mi bo petelinje pero? Vsak paglavec na vasi ga že nosi. A orlovo pero – hm, kdo ga zmore, kdo? Samo Kekec ga zmore, ki je pošteno premikastil orla in ga je dvakrat prav nemilo dregnil. Pa se usaja zdaj orel, strašno se usaja, da uboge divje koze niti spati ne bodo mogle osem dni. Hej, hej!«

In Kekec se je smejal in je pobral veliko pero in si ga je zataknil za klobuček. Petelinje pero pa je vrgel na tla. Zavriskal je na ves glas in se je pričel plaziti naprej med gladkimi skalami. Še vedno se je muzal in se je spominjal, kako lahko in lepo je premagal divjega orla. Zato pa je bil ves vesel in še na misel mu ni prišla trudapolna pot, ki ga je vodila nad globokim prepadom preko gladkih, visokih pečin. Pa še sam ni vedel, koliko časa se že plazi po tej gorski divjini. A kar hipoma je obtičal v strmem jarku in ni mogel naprej. Nad jarkom se je dvigala strma, navpična stena, ki preko nje ne bi mogla splezati niti divja koza.

Kekec se je popraskal za desnim ušesom in je zagodrnjal:

»Hm – hm ... Kaj bo pa zdaj? I, no – kaj bi se kremžil? Kar po jarku pojdem navzgor. Našla se bo že nekje steza, ki me povede dalje ...«

Kekec se je res splazil po jarku, ki je bil poln ogromnih kamnov in ki je po njem curljala drobna vodica. Pol ure se je plazil navzgor in ves spehan je obstal tam gori ob robu. Na levo se je širilo zeleno goličevje, le redko poraslo s travo; a nad goličevjem se je dvigal bukov gozd in se je svetil v rumenih sončnih žarkih. Kekec se je razveselil, ko je zagledal pred sabo varno pot in je vedel, da je konec napornega plezanja. Kar stekel je preko goličevja in se ustavil šele kraj studenca, ki je izviral izpod skalice onkraj goličevja. Napil se je bistre vode in je krenil preko strmega roba dalje. Dospel je zopet do razritega jarka, ki je segal globoko doli do belega proda, po katerem je brzel in šumel divji gorski potok. Razločno je videl Kekec modro vodo in tudi šumenje vode je slišal. Zagledal je strme pečine, ki so se dvigale divje na nasprotni strani – skala na skali, prepad nad prepadom. Sredi skalovja je zagledal zeleno planotico, kraj planotice pa je videl nekaj črnega, ki

je bilo podobno koči, naslonjeni tik ob belo skalo. Kekec se je začudil in je gledal na tisto planotico. Zmigaval je z glavo in je ugibal in ugibal. A ker ni mogel uganiti ničesar pametnega, se je napotil naprej. Vedno bolj se je bližal zelenim bukvam.

Tedaj pa je obstal kakor prikovan. Hipoma se mu je zazdelo, da so se oglasili od nekod obupno ječanje in tihi klici na pomoč. Kekec je poslušal in se je oziral na vse strani – a videl ni ničesar. – »Kaj, če gode tu nekje tista mačka, ki ima trideset krvavih šap?« je spreletelo Kekca. »Mogoče se pa pastir Mišnjek vendarle ni lagal ... Hej, kako bi jaz pogledal, če me res sreča tista mačka?« – A Kekca ni bilo strah in tudi preplašil se ni. Mirno je šel naprej do široke bukve, ki je stala samotna na goličavi. Tedaj pa se je naglo ustavil in zavpil polglasno: »Hej, kaj pa je to? Kaj pa je to?«

Zagledal je tam ob bukvi majhnega možička, ki je bil komaj za poldrugo glavo večji nego Kekec. Trdo je bil možiček privezan ob bukev, da se ni mogel niti ganiti. Milo je ječal in stokal, a bradata glava mu je bila sklonjena na prsi. Kekec ga je gledal in gledal ves osupel. Nazadnje pa je le stopil bliže in je vprašal: »Kaj se vam je zgodilo? Zakaj ste privezani tako neusmiljeno ob drevo?«

Možiček je naglo dvignil glavo in je pogledal dečka. Radost se mu je zasmejala v očeh in trikrat je pokimal v svojem veselju z glavo. »Oj, pobič, pobič!« je odgovoril s tihim glasom. »Sam bog te je privedel semkaj ... Muke trpim, strašne muke. Že celo uro sem privezan k temu drevesu. Umril bi bil že skoraj od samega strahu in trpljenja ... Oj, pobič, pobič! Samo da si prišel! Pa me rešiš, pobič, strašnega trpljenja me rešiš ...«

Možičkov glas je bil tako žalosten in obupan, da se je Kekcu kar srce stisnilo. In Kekec se ni pomišljal – samo z rokami je zamahnil in je segel v žep. Izvlekel je iz njega rdeč in nabrušen pipec. Stopil je tik do stokajočega možička; z roko je okrenil in pritisnil pipec k vrvi. In kakor bi trenil, je popustila vrv, in Kekec jo je odvil naglo, bliskoma. Možiček je odskočil od bukve in se je trikrat pretegnil. Trikrat je poskočil in se je zasmejalo na glas. »Oj, hoj!« je rekel v svojem veselju. »Pa sem rešen, resnično rešen. In smrt se je obrisala pod nosom, hehe, in je ušla, ušla ...«

Kekec je gledal možička in se je veselil z njim. Možiček pa ga je potrepljal po rami in mu dejal: »Ti si me rešil, ti, pobič! Oj, kako ti bom hvaležen vse življenje, da si me rešil iz strašnih krempljev smrti! Že me je držala smrt za vrat, pa si jo zapodil ti, pobič! Kako ti bom hvaležen, oj, kako! Pa kdo si ti, pobič? Daj, povej, da se ti morem zahvaliti ...«

»Bežite, bežite, stric!« je odgovarjal Kekec. »Saj ni vredno, zares ni vredno ... Kekec sem, ki se vračam z goré proti domu. Ni mi treba zahvale. Saj nisem storil prav nič posebnega. Tako vrv prereže vsak otrok, pa bi je jaz ne?«

»Veliko dobrot si mi izkazal, Kekec,« je nadaljeval možiček in je kar stiskal dečka z rokami. »O, ti ne veš, kaj si mi storil ravno zdaj, o, ti ne veš. Pa boš zvedel danes ali jutri ... Samo to ti rečem, Kekec, da nikar ne hodi preko goličave, ako ti je življenje ljubo! Idi potuhnjeno skozi gozd visoko tam gori. Zakaj tu ob goličavi preži Bedanec, pa te pograbi in te zadavi. Tudi mene je pograbil – sam si videl, da me je že držala smrt za vrat ... Zato pa se potuhni, Kekec, in pojdi varno skozi goščavo! Bojim se Bedanca – gorje ti, Kekec, če te zaloti zdaj, ko si rešil mene! Zato pa beži, Kekec, urno beži in se potuhni! Glej, jaz že bežim, bežim, ker me je strah Bedanca ... Zbogom, Kekec! Vidiva se že še kdaj ... Beži, Kekec!«

Možiček se je strkljal naglo po strmini navzdol in je izginil hipoma tam doli v jarku in Kekec ga ni videl več. Čudno se mu je zdelo vse to, kakor da bi bil samo sanjal. Stal je še vedno kraj bukve in je gledal v globočino, kamor je bil izginil možiček. – »Kdo je pač ta možiček?« je ugibal

sam pri sebi. »Bedanec ga je pograbil in ga je privezal k drevesu. Pa beži zdaj, beži, kot bi mu bil medved za petami ... Pred Bedancem me je svaril, ker je strašen in hudoben. O, vem, vem – saj še na vasi pripovedujejo o Bedančevi strahoti in grozoti ... Pa kaj, če bi res napravil tako, kot mi je rekel možiček? Ne bi bilo dobro, če bi me zdaj Bedanec zasačil. Zdaj, ko sem rešil možička iz njegovih vezi ... Hej, čudno bi se pogledala, čudno ...«

Kekec je stresnil z glavo in se je polglasno posmejal. Nato pa se je okrenil in stekel v gozd. Pod širokimi bukvami se je plazil navkreber in je premišljeval o Bedancu in možičku. »Hej, to bo gledal Bedanec, ko stopi k bukvi in ne najde tam možička!« je mrmral Kekec, ko je sopel navzgor. »Robantil bo, da bo strah. Pa še na misel mu ne pride, da je imel pri tem Kekec svoje prste vmes ... O, da bi vedel! Kar zmlal bi me v prah, ker je Bedanec resnično strašen in močan. Pa mu je Kekec le zaigral kot še noben človek na svetu ... Pa me ne ujame, če me lovi tudi sto let. Kar potuhnil se bom in se bom skrtil kakor miška pred muciko naše Tinkare. Ujemi miško, mucika! Bedanec, ti pa ujemi mene, ako moreš, hehe, ako moreš!«

Kekcu se je zazdelo, da je prišel že zadosti visoko. Zato pa se je obrnil na desno in je hitel skozi gozd, da bi prišel čimprej domov. Bukve so postajale vedno redkejše; pričenjalo se je nizko grmičevje in tu pa tam se je že raztezala širna trata, na gosto posejana z rdečimi, debelimi močnicami. Kekec je gledal globoko pod sabo zeleno dolinico, a sredi dolinice rodno vas, ki se je vsa kopala v rumenih sončnih žarkih. Zlat petelin se je svetil na rjavem zvoniku vaške cerkve, ki je stala tam sredi zagorske vasi. Kekec bi bil skoraj zavriskal, ko je zagledal vas. Toda še o pravem času se je domislil Bedanca in se je zaradi tega kar potuhnil. Stekel je preko trate in se je ustavil tam na višini, ker ni mogel naprej. Pod njim je štrlelo navpično skalovje, dvajsetkrat tako visoko kot je bil Kekec. Kekec se je ozrl tja dol in je zagledal tam obširno kočjo kraj zelenih smrek. Dim se je dvigal nad kočjo; a kraj kočje je spal v senci velik človek in se ni gnil. Kekec je gledal in gledal. Legel je na trebuh in je strmel dol na spečega človeka. Kar nenadoma se je pa stresel in je spoznal moža, ki spi tam doli.

»To je Bedanec – resnično, to je Bedanec,« je dejal v prvem strahu. »Spi, spi ... Pa če se prebudi in me zagleda, me pograbi za vrat in me priveže k drevesu kot tistega možička ... Seveda, prej me mora uloviti. A mene ni tako lahko uloviti, ker imam srnjakove noge. Lahko bi mu še eno zaigral, da bi še bolj razsajal, kot bo razsajal, ker sem rešil tistega možička ... Kaj, ko bi vendarle poizkusil, da bi bil mož kar zelen od jezice? Zaslužil je to, ker je tako hudo privezal možička k drevescu in ga je do smrti prestrašil ... Kaj, ko bi poizkusil?«

Kekec se vkljub nevarnosti ni mogel otresti svoje prirojene norčavosti. Kar prsti so ga zarsbeli in prej ni miroval, dokler ni pobral s tal dveh borovih češarkov, ki sta ležala tam na trati. Previdno se je splazil nazaj vrh višine in je pokukal dol na spečega moža. Pomeril je z roko in je vrgel češarek v globočino. Češarek je priletel dedcu na nogo. Dedec se je zganil, a vendar je spal kar naprej.

»Hihi,« se je posmejal Kekec in je zagnal drugi češarek. A zdaj je meril bolje – in češarek je priletel dedcu naravnost na nos; na vso moč je priletel, da je dedec skočil na noge. Prijel se je za nos in je zavpil na ves glas. Gledal je krog sebe, da bi videl, kdo mu nagaja. A ko je zapazil češarek na tleh, je zažugal z dolgo roko tja v smreke. »Prebite veverice!« je zarohnel, da ga je Kekec prav dobro slišal. »Pokažem vam, še danes vam pokažem! Pa se norčujejo nepridipravke iz mene – iz Bedanca se norčujejo! O, še danes vas polovim in podavim ... O, le čakajte, nepridipravke, samo še malo počakajte, hudobnice neumne in košate! Pokažem vam, da vam bo še presedalo, hoho, presedalo ... Prebita reč – hudobna in prevzetna ...«

Dedec je še godrnjal in si je tiščal nos s pestjo. Potem pa se je okrenil in je odšel s trate tja v gozd. Kekca niti videl ni, Kekca, ki je ležal tam na višini in si je zatiskal usta, da ne bi prasn timer glava.

sen smeh. Toda ko je izginil dedec tam v goščavi, je vstal in se zasmel. »Hoj, hoj!« je dejal Kekec in se udaril trikrat po kolenih. »Dobro ga je ošnil češarek po nosu, da je kar poskočil, kakor da bi ga bil pičil modras. No, to bo godrnjanja danes in rohnenja tu gori! Sirote boste zdaj, veve-
rice! Pa tudi Kekec bo siromak, če ga ulovi Bedanec ... Šel je zdaj Bedanec na goličavo in zarjo-
ve, ker mu je izginil možiček ... Beži, beži, Kekec, če ti je življenje ljubo! Beži in ne onegavi se!«

In Kekec je poslušal samega sebe. Stekel je preko trate in se zaprašil v goščavo. Tam doli je našel stezo, ki je držala v dolino. Tekel je vso pot in se ustavil šele v dolini. Od tam pa se je ozrl nazaj na visoko goro. Tlesknil je z roko in se je zasmel.

2

Mala Tinka se je bila stisnila v kot kraj peči. Z rokami je zakrivala obrazek in vse telesce se ji je treslo zaradi krčevitega ihtenja. Zaman ji je govorila mati vsakokrat, ko je prišla iz kuhinje v izbo: »Ne jokaj se, Tinčica, le nikar se ne jokaj! Saj ne bo nič hudega, Tinčica!« – A Tinka ji ni odgovorila; Tinka je samo ihtela. Tudi Jerica je ni mogla potolažiti, pa naj je še tako lepo govorila. Tinka je samo stresala z glavico, ni verjela ničesar in je ihtela, samo ihtela. Le tu pa tam se je ozrla s solznimi očmi na pleten pehar, kjer je ležala med krpami mucika, o, njena bela mucika, ki je imela zavezan krog vrata rdeč trakec. Bolna je bila mucika, joj, tako bolna, da bo nemara še celo umrla, oh, umrla! In Tinka jo bo morala zagrebsti v črno zemljo, kakor je bil zagrebel lani Kekec rajno Kezo. Pa je ne bo videla nikoli več – o, svoje mucike ne vidi nikoli več. – Ovbe, da se je moralo dogoditi to, da je morala zboleti bela mucika, ki je vse dni tako lepo mijavkala – ovbe!

Tinka se je sklonila nad pleteni pehar. Mucika se je stiskala tam v tople krpe; stisnjena je ležala tam, da se ji glave niti videlo ni, in se je tresla, samo tresla. Hudo je bilo mali Tinki, da ji je drobno srčece kar trepetalo. Gladila je muciko po nasršeni, beli dlačici in ji je venomer govorila: »Saj ne boš umrčkala – o, mucika, saj ne boš umrčkala ... Kar lepo dvigni glavico in zamijavkaj in mi reci, da ne boš umrčkala! Ali slišiš, mucika? Daj, zamijavkaj, samo malo zamijavkaj! Mucika, mucika!«

A mucika ni slišala obupane Tinke. Niti glavice ni dvignila in se je tresla, tako čudno tresla. Tinka je zaihtela še huje in se je zopet stisnila v kot. O, zdaj je bila popolnoma prepričana, da ji mucika umre, še pred nočjo umre. A kaj bo Tinka počela brez mucike, kaj bo počela brez njene-ga mijavkanja, ki ga je Tinka rajši poslu šala nego ubrano kosovo petje?

V izbo je stopil Kekec, ves vesel in razigrane volje. Zagledal je jokajočo sestrico in se je začudil. »Pa kaj se zopet dereš, Tinkara?« je izpregovoril. »Ali hočeš, da grem po zmaja, ki ti takoj požre ves jok in vse solze? Ali hočeš, Tinkara?«

Tinka je stresnila z glavo in je zaihtela še huje, ko je zagledala Kekca. »O, moja mucika!« je zaihtela. Pokazala je z roko na pehar in je zopet zakrila obrazek. – »Hm,« je dejal Kekec in je pogledal v pehar. Potipal je bolno mačko in jo je dvignil na pol. A mačka niti glave ni dvignila, ampak se je samo dvakrat stresla. Kekec si jo je ogledal od vseh strani, pa je zmajal z glavo. – »Hm,« je rekel še enkrat; potem pa je nadaljeval: »Ne kremži se, Tinkara! Mucika ti pogine zdaj pa zdaj ... Pogine ti, kakor je meni poginila lani Keza za Gmajnico. Pa se nisem prav nič kremžil: vedel sem, da mi vse skupaj prav nič ne pomaga. Keza je pač poginila, ker je prišel njen čas. In kaj sem hotel? I, zagrebel sem jo, in rajnka Keza je mrtva in nihče več je ne prebudi od smrti ... Tiho, tiho, Tinkara! Izmislil si bom lepo pesem o muciki. Pa bova prepevala tisto pesem na njenem grobu, in muciki bo dobro v grobu. Tiho bo predla in mijavkala: mijav – mijav – prav je tako, Tinka, prav!«

Tinka je prenehala jokati. Neverjetno je pogledala bratca in je zmajala z glavo. »Pa če je res, Kekec? O, ti se mi vedno lažeš in me imaš za norca. Kako bo mijavkala v grobu, ko bo pa mrtva? Ha, Kekec?«

»Seveda bo mijavkala in predla v grobu,« je odvrnil Kekec prav resno. »Lepo pesem bo slišala, pa se bo kar prebudila od smrti. Veš, Tinkara, lepa pesem prebudi vse na svetu. Pa bi mucike ne prebudila? Ravno tvoje mucike, ki je znala tako lepo mijavkati? O, Tinkara! Kolikokrat sem že stal na grobu rajnke Keze! Zapel sem lepo pesem in ko sem prenehal, sem slišal prav dobro